

Heldag på södra Södertörn

Söndag 13 november 2022

Stockholms Ornitologiska Förening

www.stof.nu

Res med Stockholms Ornitologiska Förening – prisvärda resor för medlemmarna
med ledare som ställer upp ideellt

Heldag på södra Södertörn

Söndag 13 november 2022

En skådartur som började i kyla och mörker, fortsatte i stiltje och dimma, följt av solsken, dimma och mörker. Inget av detta hindrade att vi fick en strålande bukett med fina fågelobsar!

Kompakt dimma på Ören.

Foto: Lasse Berglund

Kl 06.15 samlades tio personer på Gullmarsplan för avfärd 06.30 i två bilar till södra Södertörn.

Novembermörkret var kompakt när vi gav oss av, men innan vi hann fram till vår första lokal, Örudden på Torö, hade solen letat sig upp. Det var frost på åkrarna längs vägen. Äntligen börjar det bli litet normal novembertemperatur.

När vi parkerat och plockat ihop vår utrustning gick vi förväntansfulla ut på udden och möttes av – kompakt dimma! Vi såg knappt ner till vattnet när vi stod på stranden. Vi hörde fler fåglar än vi såg: Tofsmes, sidensvans och bergfink. Vi kunde, med viss ansträngning, urskilja knölsvan, sångsvan, småskrake och storskrake i dimman. Ledare Lasse tog ett snabbt beslut, som utan vidare accepterades av gruppen: trots en halvtimmes bilresa åker vi till Alhagen och åker sen tillbaka hit.

Sagt och gjort – men tänk om det är dimmigt även där? Den oron visade sig obefogad, trots att dimman låg tät under vissa delar av färden dit.

Fågeltornet i Alhagen.

Foto: Kerstin Nordenadler

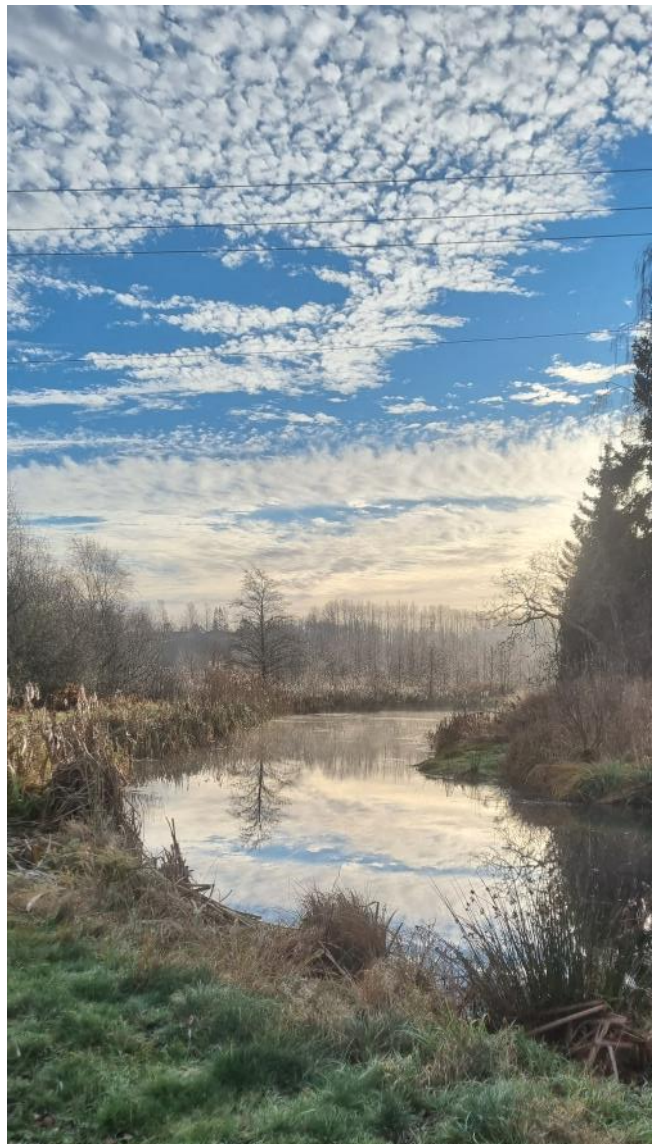
Nu började solen nästan värma oss. Vi fick en fin start med en spillkråka som tjoade, men den var litet snål med att visa sig. Men vad var det som pep så ynkligt? Var det spillkråkan? Nej den har inget sådant läte! Det måste vara havsörnen vi såg nyss. Nu kom den tillbaka igen och då kunde vi bekräfta att det var den som lät.

Ute på det klara vattnet kunde vi snabbt observera ett sångsvanspar, en mängd bläsänder, gräsänder och snatteränder. När vi radat upp oss vid fågeltornet och lyckats hitta en rörhöna, hördes ett bekant vislande ljud: en kungsfiskare kom farande som en blix i åkröken, väjde tvärt när den såg oss och flög ut över vattnet där den skrämde slag på änderna, som dök för att rädda sig från att bli spetsade av den långa näbben som kom farande mot dem. Vilken action och vilka färger!

Vandrande mot utloppet.....

Foto: Lasse Berglund

.... möttes vi av denna vackra vy.

Foto: Kerstin Nordenadler

Vi vandrade vidare bort till utloppet, där Lasse planerat ett fikastopp vid bordet där, men tji, där var det upptaget! De som satt där hade inte sett någon strömstare och om de hade gjort det hade de inte vetat att det var en sådan. Men DÄR i TRÄDET sitter den ju, ropade Lasse. Mycket riktigt, där satt den och verkade leka att den var en kungsfiskare. Ingen av oss hade tidigare sett en strömstare sitta på en trädgren. Det var en oväntad upplevelse.

Innan vi lämnade lokalen hade vi även sett och/eller hört storskarv, storskrake, svartmes, talgoxe, pilfink och både varnande och sjungande gärdsmyg.

Strömstare på trädgren. En litet ovanlig syn tyckte vi.

Foto: Lasse Berglund

Ivrigt spanande i Alhagen—vilket gäng, de gav aldrig upp!

Foto: Lasse Berglund

Åter till Torö. Vi började vid Reveludden där Erik snabbt fick in tre alfåglar i tuben. Litet oväntat tidigt på säsongen, men synbarligen inte omöjligt. Det blev sammanlagt tio observerade. Inte lång stund därefter ropade Rolf KUNGSÖRN! En ung, borta vid tallarna på ön mittemot satte den sig! Alla vände tubarna däråt, men den syntes inte. Vi som envist fortsatte titta på tallarna, fick se den lyfta och flyga tillbaka åt det håll den kommit. De vita fläckarna under vingarna visade att det var en ung årgång.

Övriga arter här ute: knipa, storskrake, småskrake, fiskmå, havstrut, gråhäger, havsörn, korp, blåmes, talgoxe, nötväcka, steglits, gulspurv, gråsiska och säkert några fler.

Åter till Örudden, nu i strålande solsken! Ingen blåst – helt fantastiskt! Snabbt upptäcktes en ensam tobisgrissla i vinterdräkt. Medan vi intog vår efterlängtrade lunch, passade några sidensvansar på att göra ett sträckförsök. Några grönfinkar visade sig i en talltopp.

Nu tedde sig Örudden helt annorlunda än i morse!

Foto: Monica Wallin

Ljuset växlade snabbt från klar till dimhöljd sol. Även temperaturen skiftade förstås. Det kändes genast ruggigare.

Foto: Monica Wallin

På återvägen mot skogsstigen upptäckte vi ett par flockar sädgås sträckande söderut. När vi vände oss om fick vi nästan en chock. Dimman rullade snabbt in mot land igen och innan vi hann in i skogen var den ifatt oss. Ett knölsvanspar hade verkligen lyckats med häckningen, de ståtade med hela 8 ungar! I skogen hade vi större hackspett, svartmes, nötväcka, trädkryp och gärdsmyg.

Familjen knölsvan med åtta ungar. Tur att de inte behöver matas!

Foto: Kerstin Nordenadler

Utsikten från tornet vid Östra Styran är fin, även en sen eftermiddag i november.

Foto: Lasse Berglund

Nu hade vi två lokaler kvar att besöka innan mörkret föll över oss. Vi började med Berga ängar. Eftersom det var i stort sett vindstilla, var hoppet om rovfågel begränsat, men vi fick se inte mindre än tre fjällvråkar sitta i björkarna. Häftigt, men nu var det läge att skynda till Östra Styran, inte långt därifrån.

Det maffiga tornet är imponerande! Det synliga fågellivet var rätt begränsat på grund av det annalkande mörkret, men sångsvanar och några arter änder kunde urskiljas, krickorna och gräsänderna var flest.

Nu var klockan drygt 16. Dags att åka hemåt efter en härlig dag i trevligt sällskap på södra Södertörn.

Nöjda och glada kunde vi räkna ihop till 57 arter, varav några, som kungsörnen, kungsfiskaren och strömstaren kommer att stanna extra länge på våra näthinnor.

Ledde turen gjorde Lasse Berglund

Skrev gjorde Kerstin Nordenadler

Fotograferade gjorde Kerstin Nordenadler, Lasse Berglund och Monica Wallin

Deltog gjorde: Shyam Raja, Kerstin Nordenadler, Lasse Berglund (ledare), Per Claesson, Shuyi Lin, Maj-Britt Oliw, Rolf Nordin, Monica Wallin, Apaarna Kumar och Erik Jonsson.

Foto: okänd, med Lasses mobil

Några soliga bilder från Örud-
den. På den nedre bilden är
dimman dock på väg emot oss
igen.

Foto: Kerstin Nordenadler

Solen övergav oss inte, den bara försökte dölja sig i dimman.

Foto: Kerstin Nordenadler

Foto nedan: Lasse Berglund

ARTLISTA

Sädgås	Skata
Knölsvan	Kaja
Sångsvan	Kråka
Snatterand	Korp
Bläsand	Sidensvans
Gräsand	Svartmes
Kricka	Tofsmes
Vigg	Entita
Svärta	Blåmes
Alfågel	Talgoxe
Knipa	Kungsfågel
Storskrake	Gärdsmyg
Småskrake	Nötväcka
Tamduva	Trädkrypare
Vattenrall	Koltrast
Rörhöna	Björktrast
Skrattmås	Rödhake
Fiskmås	Strömstare
Havstrut	Pilfink
Gråtrut	Ängspiplärka
Tobisgrissla	Bergfink
Storskarv	Domherre
Gråhäger	Grönfink
KUNGSÖRN	Gråsiska
Havsörn	Steglits
Fjällvråk	Grönsiska
Ormvvråk	Gulsparv
KUNGSFIS-	
KARE	
St hackspett	
Spillkråka	